

E L Ő T E R J E S Z T É S

a Képviselő-testület ülésére

Tárgy: Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzata 2025–2029. évekre szóló gazdasági programjának elfogadása

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melyben meghatározza mindazokat a célkitűzéseit és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 39/2018. (IX. 26.) önkormányzati rendeletk 65. § (3) bekezdése szerint a Képviselő-testület az Mötv. 116. §-ában foglaltak szerint meghatározza gazdasági programját.

Erre tekintettel Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat 2025–2029. évekre szóló gazdasági programját a melléklet szerint terjesztem elő.

A gazdasági programot véleményezésre megküldtem a Pénzügyi és Tulajdonosi Bizottságnak. A Bizottság véleményéről a testületi ülésen adok tájékoztatást.

Kérem a Képviselő-testületet, hogy az alábbi határozati javaslatot fogadja el.

Határozati javaslat:

A Képviselő-testület Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat 2025–2029. évekre vonatkozó gazdasági programját az előterjesztés melléklete szerint jóváhagyja.

(A döntéshozatal módja: egyszerű többség)

Budapest Hegyvidék, 2025. március „ 14 „

Vadász Gábor
alpolgármester

Láttam:

dr. Bitskey Botond
jegyző

Kovács Gergely
polgármester

Mellékletek:

1. melléklet: Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat 2025–2029. évekre szóló gazdasági programja

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat

Gazdasági Program

2025 – 2029

1.

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az előttünk álló önkormányzati ciklus célja, hogy a XII. kerület gazdasági fejlődése átlátható, fenntartható módon és közösségi alapon valósuljon meg, a helyi lakosok életminőségén is javítva. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) a kerület gazdasági fejlesztésével együtt élhetőbb, igazságosabb, emberközpontúbb környezet kialakítására törekszik, amelyben a döntések a lakosok érdekeit és kreativitását is tükrözik.

Az előző ciklusok felelőtlen költekezésével ellentétben az Önkormányzat gazdaságpolitikáját a pénzügyi tudatosság és a racionalitás kell vezérelje – az új politikai vezetés célja azonban az is, hogy a pénzügyek ne legyenek „túl unalmasak”. Feltett szándékunk például, hogy a költségvetési dokumentumokat mém-kompatibilis formában is közzétesszük, így azok számára is érthetővé válnak, akik egyébként az excel-táblákat egyenesen a pokolból származónak tartják.

Vezérelvünk a gazdálkodás minden területén az átláthatóság. Minden támogatást átlátható rendszerben, ellenőrizhetően osztunk szét.

A közbeszerzési rendszert, amely eddig leginkább egy „Hogyan nyerjünk közpénzt baráti alapon” vetélkedőre hasonlított, valódi, nyílt versennyé tesszük.

A közösségi költségvetés bevezetésével a helyi lakosok érdemi beeszólást kapnak abba, mire adjon ki pénzt az Önkormányzat: ha a többség szerint feltétlenül szükség van egy tízméteres gumikacsára a Városmajorban, akkor ezt tiszteletben tartjuk és megvalósítjuk. A gazdálkodásnak ugyanakkor fenntarthatónak kell lennie, ezért – amennyire a bizonytalan külső körülmények megengedik – hosszabb távú költségvetési előrejelzésekkel és szakértői elemzésekkel biztosítjuk, hogy az önkormányzat pénzügyi helyzete ne csak az előttünk álló négy évben, de az azt követő évtizedekben is stabil maradjon. A hatékony és takarékos gazdálkodás érdekében a korábban külső vállalkozóknak kiszervezett szolgáltatás nagy részét „házon belül” oldjuk meg – így abban is biztosak lehetünk, hogy a közpénz végül nem egy offshore számlán köt ki, hanem például egy saját kátyúzó gép formájában materializálódik.

A stabil gazdálkodást szolgálja a presztízs- és látványberuházások helyett a talán kevésbé látványos, viszont észszerű, a helyi lakosság érdekeivel megegyező prioritások felállítása is.

Olyan kerületet szeretnénk, ahol a helyi vállalkozások nem pusztán túlélnek, hanem virágoznak – ehhez igyekszünk minden támogatást megadni, hiszen a kerület

egyik legfőbb értékét éppen a sokszínű helyi kisvállalkozói közeg jelenti. Ösztönözzük a gazdasági innovációt, az „okos város” koncepció megvalósulását.

Inkubátorházat hozunk létre, ahol a kezdő kerületi vállalkozók segítése, mentorálása mellett a kerületi művészeket is többek között próbaterem biztosításával segítjük, a gazdasági élet mellett a kulturális élet területén is támogatva lakóinkat. A civilek támogatására már a 2025. évi költségvetésben 100 milliós keretet biztosítunk.

Célunk, hogy egyetlen kerületi lakó se maradjon magára, hanem számíthasson az Önkormányzat támogatására és segítségére, legyen akár kisgyermekes szülő, idős nyugdíjas, vagy éppen pályakezdő, egyedülálló fiatal.

Az idősek támogatása már csak a kerületi lakosság demográfiai adatai alapján is kiemelt fontosságú. Az elkövetkező években célunk, hogy folyamatosan növeljük és erősítsük az otthoni segítségnyújtást, valamint természetesen folytatjuk az „Otthon megöregedni” programot is.

Az élhető kerület szerves részét alkotják a közlekedésfejlesztési tervek. A cél erősen leegyszerűsítve a „kevesebb dugó, több biciklisáv” elérése. Szeretnénk elérni, hogy a zebrákon való átkelés ne túlélőshow-ra hasonlítson, növekedjen a közlekedés biztonsága. Közösségi bejelentőrendszert hozunk létre a „Járókelő.hu” rendszerével összekapcsolódva, amelyen keresztül a lakók közvetlenül jelenthetik be a legkülönbözőbb problémákat az illegális személtlerakástól a lekopott zebráig.

Minden programunk, minden kiadásunk nyomon követhető és átlátható lesz. Évente kiadunk egy „Mit csináltunk meg és mit nem csináltunk meg, de legalább jó okunk volt rá” típusú beszámolót, közérthető formában bemutatva tevékenységünket és elért eredményeinket. Az átláthatóság jegyében honlapunkon az adatok lehető legszélesebb körét tesszük hozzáférhetővé. A civil kontroll erősítését szolgálják a közösségi részvétel keretében szervezett programok is.

Ígéretünk, hogy a döntéshozatali folyamatok során rendszeresen konzultálunk a lakossággal. Ha egy projekt nem nyeri el a lakosság támogatását, nem erőltetjük – mert a mi önkormányzatunk nem a saját kudarcainak védelmét, hanem a közösséget szolgálja.

2. BEVEZETÉS

Mottó: "Olyan településfejlesztési irányvonalat képviselünk, amely a racionalitást, az átláthatóságot, a fenntarthatóságot, és a közösségi részvételt helyezi előtérbe."

A program céljai és alapelvei

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény általánosságban határozza meg a gazdasági program kötelező elemeit, a szerkezetét és a tartalmát részletesen nem szabályozza.

A gazdasági program egy fejlesztési terv, amely a képviselő-testület hosszú távú - a megbízatásának időtartamára, vagy akár azt meghaladó időszakra szóló - fejlesztési elképzeléseit rögzíti, és amelyben az önkormányzat meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó feladatok, szolgáltatások biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

Az önkormányzati rendszer működési és finanszírozási kereteit Magyarország Alaptörvénye, továbbá a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény szabályozza, amelyek alapján a helyi viszonyoknak megfelelő szervezeti struktúrát az Önkormányzat szervezeti és működési szabályzata hozza létre.

Az Önkormányzat képviselő-testülete 2020-ban fogadta el a 2020-2025-ös időszakra vonatkozó gazdasági programot. Az a koronavírus járvány okozta válsághelyzetre reagálva, "minimálprogramként" készült, azzal a kiegészítéssel, hogy a környezeti feltételek kedvező alakulása esetén a célrendszerét az Önkormányzat majd a változó körülményekhez igazítja.

Jelen gazdasági program célja, hogy a 2025-2029-es időszakra vonatkozóan meghatározza a kerület jövőképét, figyelembe véve a képviselő-testület és a polgármester elképzeléseit, a lakosság által megfogalmazott igényeket, valamint az önkormányzat pénzügyi helyzetét.

A Hegyvidék mindig is Budapest egyik legizgalmasabb, természetközeli és kulturális értelemben is pezsgő kerülete volt. Az elmúlt évek gazdasági kihívásai, az infláció, az elhibázott központi gazdaságpolitika és a helyi erőforrások pazarlása miatt azonban elérkezett az idő a radikális, de felelős szemléletváltásra.

A következő évek prioritásai a költséghatékonyság, a közösségi részvétel, a helyi vállalkozások támogatása és a zöld fejlesztések lesznek. A hangsúlyt a helyi

döntéshozatal kiszélesítésére, a gazdasági folyamatok átláthatóságára, valamint a közpénzekkel való transzparens gazdálkodásra helyezük. Ugyanakkor innovatív megközelítéssel valósítjuk meg a zöld beruházásokat, a digitalizációs fejlesztéseket és városfejlesztési reformokat is.

A 2025-2029-es gazdasági programunk célja, hogy:

- megteremtsük az önkormányzat pénzügyi stabilitását,
- a helyi közösség igényeinek megfelelő szolgáltatásokat biztosítsunk,
- csak olyan korszerű fejlesztéseket indítsunk el, amelyek nemcsak a helyi lakosok életminőségét javítják, hanem hosszú távon gazdaságilag is fenntarthatók,
- a Hegyvidék gazdasági és társadalmi életét a lakosság aktív bevonásával, a közösségi részvétel megerősítésével átláthatóbbá és élhetőbbé tesszük.

A gazdasági program megvalósítása a következő tematikus célok megvalósítását emeli ki:

- a meglévő zöldfelületek védelme és növelése, a visszaerdősült lakóövezetek átminősítése erdőterületté vagy közparkká,
- fenntartható városi terek kialakítása és a közlekedési alternatívák fejlesztése,
- energiahatékonysági beruházások előtérbe helyezése mind az önkormányzati, mind a lakóépületek esetében,
- az önkormányzati lakások piaci és szociális alapon történő bérbeadásának újrastrukturálása,
- a közlekedési és parkolási rendszer átalakítása, amely enyhíti a forgalmat és támogatja a környezetbarát közlekedési módokat,
- az intézmények működésének racionalizálása.
- 2025 második felében elindítjuk a közösségi költségvetést, melynek keretében az Önkormányzat a helyi lakosság ötleteit várja a kerület fejlesztésére, élhetőbbé tételére. A lakosság által leginkább támogatott ötleteket az Önkormányzat, az erre dedikált forrás erejéig, a következő év során megvalósítja.
- Terveink között szerepel az idei évben egy civil adatbázis létrehozása, a Közraktér közösségi adománypont és az önkéntes adatbázis elindítása.

A célok megvalósításához szükséges kiemelt feladatok a következők:

- új vagyongazdálkodási stratégia kidolgozása,
- az önkormányzati intézmények működésének pénzügyi felülvizsgálata, új üzleti-, gazdálkodási modellek kidolgozása a fenntarthatóság érdekében,

- a közösségi és zöld terek fejlesztése, beleértve új pihenőhelyek és közösségi programok kialakítását,
- az önkormányzati szabályozás módosítása annak érdekében, hogy több visszaerdősült területet lehessen védelem alá helyezni,
- közlekedési forgalomcsillapító intézkedések bevezetése és alternatív közlekedési megoldások kidolgozása,
- energiahatékonysági pályázatok benyújtása, valamint az önkormányzati és lakóépületek korszerűsítése,
- a parkolási rendszer átalakítása, amely elősegíti a közterek használatának demokratizálását és legalább részben rendezzi a közterület-használat társadalmi költségeit.

A program összeállításánál figyelembe vettük:

- a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat 2015-2030 közötti időszakra elfogadott Településfejlesztési Konceptiójában meghatározott célokat,
- más helyi önkormányzatok gazdasági programjaiban megfogalmazott, jógyakorlatnak tekinthető sikeres kezdeményezéseket.

Átláthatóság/Integritás

A döntési folyamatokat a gazdálkodás területén is az erősen korlátozott átláthatóság, esetenként a teljes átláthatatlanság jellemezte, ami egyébként az önkormányzat és a polgármesteri hivatal működésének egészéről is megállapítható (írásbeliség hiánya, nem dokumentált döntéselőkészítés és döntéshozatal, iratkezelési szabályok be nem tartása, a döntéshozók kilétének tisztázatlansága, a kötelezettségvállalási szabályzat gyakori be nem tartása – utóbbit az Állami Számvevőszék is bírálta).

Az önkormányzat vagyongazdálkodása körében az Állami Számvevőszék 2024-ben kiadott jelentése több bíráló megállapítást is tett, a vizsgálat során nagyon magas hibaszázalékot tárt fel (pl. a térítés nélküli vagyonátadások során a vizsgált 5 esetből 4 esetben nem tartották be maradéktalanul a jogszabályi előírásokat, a 2022. és 2023. évi költségvetés tervezése és jóváhagyása során az önkormányzat csak részben tartotta be a jogszabályi előírásokat). **AZ ÁSZ összegző megállapítása szerint „a vagyongazdálkodás, a vagyon nyilvántartása és az éves költségvetési beszámoló mérlegének alátámasztása során az Önkormányzat nem tartotta be teljeskörűen a jogszabályi előírásokat”.**

Az Állami Számvevőszék jelentésének további súlyos megállapításai:

- A közbeszerzések során az ellenőrzött közbeszerzési értékhatárt el nem érő mintatételek **72,7%**-ánál az illetékes belső szervezeti egységek vezetői nem tartották be a beszerzési szabályzat előírásait.
- A követelés-elengedés és a behajthatatlan követelések leírásának adatait a számviteli nyilvántartásokban és a költségvetési beszámolóknak eltérően mutatták ki. A hibás számviteli elszámolásokkal **megsértették a Számv. tv. 15.§ (3) bekezdésében előírt valóság elvét.**
- Az önkormányzatnál az előírt vagyon-nyilvántartások tartalma nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak.
- A vagyonkimutatás nem felelt meg sem a jogszabályi, sem az Önkormányzat belső szabályozásában foglalt előírásoknak.

Az új gazdasági program egyik legfontosabb célja, hogy ezeket a hibákat és hiányosságokat megszüntesse, a gazdálkodás maradéktalanul megfeleljen mind a jogszabályi előírásoknak, mind a saját belső szabályozásnak.

3.

Általános helyzetértékelés

3.1. A kerület bemutatása: földrajzi, demográfiai és gazdasági jellemzők, társadalmi és szociális helyzetkép

Budapest XII. kerülete, a Hegyvidék a város budai oldalának középső, főképp hegyvidéki területein fekszik. Északon a II. kerület, keleten az I. kerület, délen a XI. kerület határolja. Nyugati határa egyben Budapest határa is, a szomszédos települések Budakeszi és Budaörs.

A kerület lakónépessége 2022. október 1-jén 57 295 fő, 2023. szeptember 1-jén 54 908 fő, 2025. január 1-jén 55 389 fő volt, ami Budapest össznépességének mintegy 3,4 %-át jelenti.

A kerület Budapest 525,2 km² alapterületéből 26,67 km²-t foglal el, népsűrűsége a fővárosi 3211 fő/km²-es átlaghoz képest csak 2181 fő/km².

A népesség korösszetétele igen kedvezőtlen: 2022-ben a kerület lakónépességének a 15%-a 14 évnél fiatalabb, míg 25%-a 65 évnél idősebb volt. A születéskor várható átlagos élettartam a férfiaknál 78,7 év, a nőknél 82,1 év volt. A lakosság korösszetétele tükrözi az utóbbi évek országos tendenciáit, azaz a 60 év feletti korosztály részaránya növekedést mutat.

A legutóbbi népszámlálási adatok alapján a kerületben a diplomával rendelkező lakosok aránya igen magasnak mondható: 51,2% (29 333 fő), az érettségi végzettséggel rendelkezők aránya 22,1% (13 138 fő).

A fővárosi kerületek közül itt a második legmagasabb az egy főre jutó bruttó havi átlagjövedelem (2024. közepén: 1,057 millió Ft).

2022-ben a 6 évesnél idősebb lakosok 91,5%-ának volt internet hozzáférési lehetősége.

A népszámlálás adatai alapján a kerület lakónépességének több, mint 84% vallotta magát magyarnak, mintegy 4,5%-a nemzetiséghez tartozónak, és 11,5% külföldi. A nemzetiséghez tartozók közül a legtöbben német és nemzetiségűnek vallották magukat, az itt élő külföldiek közül a legnagyobb népességet a kínai állampolgárok teszik ki.

A kerület eddigi és további fejlődését számos tényező befolyásolta és befolyásolja:

- a Hegyvidék Budapest legzöldebb kerülete, de a nyári hőhullámok és a fokozódó városi beépítés miatt kiemelten fontos a fenntarthatósági szempontok erősítése,
- a Hegyvidék elsősorban lakóövezet, így a helyi adóalapot meghatározó gazdasági szervezetek (iroda épületek, szállodák, telephelyek) jelenléte korlátozott más fővárosi kerületekhez képest, miközben a kerület lakóinak átlagjövedelme közel 30%-kal magasabb a budapesti értéknél,
- a kerületben számos műemléki, országos, fővárosi, vagy kerületi védelem alatt álló egykori családi nyaraló, villa és épület található,
- az energiahatékonyság területén számos épület felújítása szükséges, beleértve az önkormányzati tulajdonú lakásokat és közintézményeket,
- a kerület sok nagy múltú intézménnyel, épülettel (KFKI, csillagvizsgáló, kulturális létesítmények) rendelkezik,
- a közlekedési infrastruktúra egyre nagyobb terhelésnek van kitéve részben az agglomerációból érkező forgalom, részben a beépítettség növekedése miatt;
- az Önkormányzat évente 2 milliárd forint nagyságrendben költ az intézményei és gazdasági társaságai támogatásaira,
- az Önkormányzatot négy ciklus után új, ellenzéki vezetés irányítja, miközben a háborús és a hozzá kapcsolódó energetikai veszélyhelyzet miatt fenntartott rendeleti kormányzás részeként az önkormányzati finanszírozási lehetőségek tovább szűkültek (például: szolidaritási hozzájárulás meredek emelése, iparűzési adó többletének elvonása, számlavezetés korlátozása).

3.2. Az önkormányzat bemutatása: az új vezetés és az örökölt helyzet

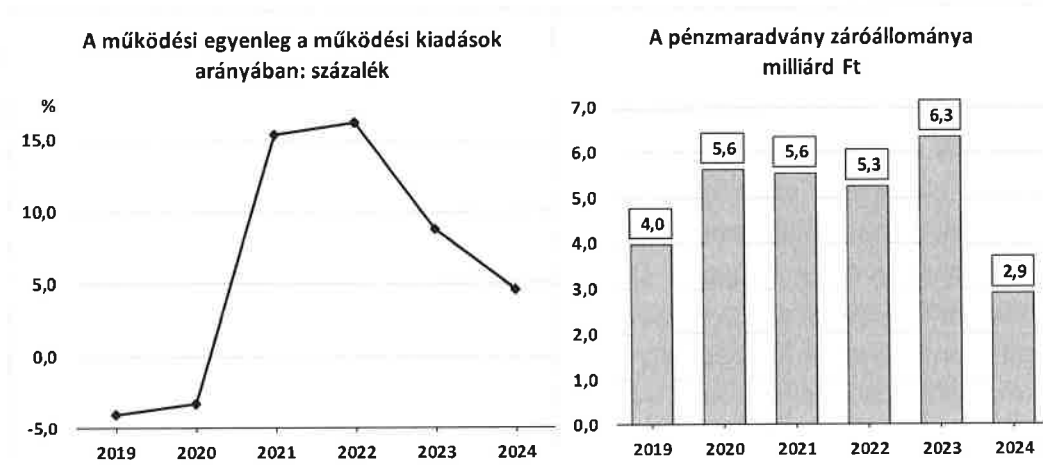
2024 októberében az új önkormányzat mandátuma a felperzselt föld taktikával levonult előző vezetés által itt hagyott helyzettel való szembenézéssel kezdődött.

A Hegyvidéki Önkormányzat költségvetési egyenlegeinek alakulása 2019-2024

millió forint

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Működési bevételek	13 204	12 332	14 652	17 947	21 153	22 167
Működési kiadások	13 765	12 755	12 702	15 452	19 441	21 180
Működési egyenleg	-560	-423	1 950	2 496	1 713	987
Felhalmozási bevételek	7 980	10 040	4 044	3 234	3 584	1 899
Felhalmozási kiadások	10 314	8 039	6 073	6 032	4 231	6 336
Felhalmozási egyenleg	-2 334	2 000	-2 030	-2 798	-647	-4 437
Költségvetési bevételek összes	21 184	22 372	18 696	21 181	24 738	24 066
Költségvetési kiadások összes	24 078	20 795	18 776	21 483	23 672	27 516
Költségvetési egyenleg	-2 894	1 577	-80	-302	1 066	-3 451

Az eltelt hat pénzügyi év zárszámadási adatainak tükrében szembeötlő, hogy a költségvetési folyamatok milyen erősen követik a választási ciklusokat. Az önkormányzati szektorban ez egy általános jelenség, amely a politikai logikát tükrözi. Mégis elmondható, hogy a Hegyvidéki Önkormányzat költségvetési gazdálkodása egészen szélsőséges kilengéseket mutatott ebből a szempontból az eltelt időszakban. Ennek eredményeképpen az előző kerületvezetés ciklusának végére, a 2024-es választási évben az Önkormányzat pénzügyi egyensúlya megingott.

A 2019-es választási év jelentős, közel 2,9 milliárd forintos költségvetési deficittel zárult. Ezzel párhuzamosan a mindenkori hiány finanszírozására bevonható, illetve a likviditást biztosító pénzmaradvány záróállománya a megelőző évi 6,8 milliárd forintról nem egészen 4 milliárd forintra csökkent. Ebben az évben nemcsak a felhalmozási egyenleg mutatott számottevő kiadási többletet, hanem a pénzügyi fenntarthatóság értékelésének a kulcsmutatója, a működési egyenleg (vagy eredmény) is negatív tartományba fordult. A pandémia első évében, 2020-ban a működési deficit még fennmaradt, miközben a felhalmozási többletnek köszönhetően a pénzmaradvány 5,6 milliárd forintos szintre emelkedett vissza. Működési ágon az Önkormányzat pénzügyi helyzete 2021 és 2022 között látványosan konszolidálódott. A működési eredmény a működési kiadások arányában 2022-re már elérte a figyelemre méltó 16%-ot, ami szigorú költségvetési gazdálkodást mutat. A működési többlet 2023-ban ugyan mérséklődött, jelentős részben a közüzemi költségek megugrása következtében, de így is több mint elégséges forrást biztosított a felhalmozási hiány fedezésére. Ennek köszönhetően a pénzmaradvány 2023 végén már 6,3 milliárd forintra bővült. Ezzel a tartalékkal futott neki az Önkormányzat előző vezetése a 2024-es választási évnek.

2024-ben a költségvetési egyensúly minden értékelési mutató mentén jelentősen romlott. Az előzetes adatok szerint a működési egyenleg többletes maradt ugyan, de a működési kiadások arányában a többlet 5% alá esett. Ebben nemcsak egyszeri kiadási tételek, hanem tartósabb hatású intézkedések is közrejátszottak. A 2019-ben látotthoz hasonló negatív működési eredmény annak köszönhetően volt elkerülhető, hogy az új vezetés észlelve a kedvezőtlen folyamatokat még időben beavatkozott és meg tudta fékezni a működési előirányzatok veszélyes mértékű túllépését. A felújítási-beruházási programok felpörgetése ugyanakkor rekord összegű felhalmozási hiányt eredményezett. Ezt akár előrehozott kiadásként is értelmezhetnénk, ami mérsékelheti az új ciklus elején a felújítási feladatokat. Az időben koncentrált költségek hullám azonban óhatatlanul felveri a beszerzési költségeket is. Mindezek következtében a 2024. évi költségvetési hiány megközelítette a 3,5 milliárd forintot, a kiadási főösszeg közel 13%-át. A pénzmaradvány záróállománya pedig történelmileg alacsony szintre, 3 milliárd forint alá zsugorodott: ez az összeg reálértéken számítva nem éri el a 2019-es választási év pénzeszköz-állományának a felét sem.

A költségvetési gazdálkodás területén elsőrendű feladat az Önkormányzat pénzügyi helyzetének a megszilárdítása az előttünk álló ciklus elején. Ez mindenekeelőtt a működési eredmény pénzügyi fenntarthatóságot biztosító szintre hozását követeli meg. Ennek az elérendő szintnek egyik pénzügyi viszonyítási alapja az önkormányzati vagyonállomány éves felújítási szükséglete, ami a közgazdasági értelemben vett működési költségek szerves részeként értelmezhető. A felújítási szükséglet tökéletlen (és minden bizonnyal alulbecsült) könyvelési értéke az éves eredménykimutatásban elszámolt értékcsökkenés (vagy amortizáció) mértéke. Ez a Hegyvidéki Önkormányzat esetében az eltelt években 1,3-1,4 milliárd forint között alakult. Olyan körülmények között azonban, amikor az előző ciklushoz képest az Önkormányzat nem vagy csekély eséllyel támaszkodhat kormányzati felhalmozási támogatásokra az elkövetkező

években, a megcélzandó működési eredmény szempontjából az értékcsökkenés nagysága inkább minimumnak, mintsem optimális szintnek tekinthető.

Az első hónapokban finanszírozási tartalékok nélkül, lényeges dokumentációk hiányában kellett a napi működési rutint helyreállítani, újraindítani, és nulláról összeszedni a feladatok ellátásához szükséges iratokat és információkat. Rengeteg energiát kötött le a közétkeztetés megoldása, valamint a fenntarthatatlan konstrukciók beazonosítása, feltárása

Az önkormányzat gazdálkodása - a kötelező feladatok és nem kötelező feladatok aránya

Az Önkormányzat költségvetésében az önként vállalt feladatokra eső összeg látszólag alacsony, 1,5 milliárd forint, ez a kiadási főösszeg alig 6%-a. Ugyanakkor, ha alaposabban megvizsgáljuk az önkormányzat kiadásainak szerkezetét, akkor azt is láthatjuk, hogy például a közművelődés vagy a sport területén Hegyvidék Önkormányzata a pénzügyi lehetőségei határán olyan kiterjedt intézményrendszert működtet, amely messze meghaladja a kötelezően ellátandó feladatok körét és ami más kerületekkel összehasonlítva kiemelkedő terhet jelent. A kerület évenként 2 milliárd forint nagyságrendben költ intézményi támogatásokra, elsősorban a következő négy intézmény kapcsán: MOM Kulturális Központ Kft., Hegyvidéki Szabadidősport Nonprofit Kft., Normafa Park, Hegyvidéki Sportcsarnok és Sportközpont Kft. (MOM Sport) ;

Intézmény	Önk. támogatás 2025-ben (mFt nettó)	ebből közvetlen állami támogatással fedezett (mFt nettó)	ebből felújítás/ fejlesztés (mFt nettó)
MOM Kulturális Központ Nonprofit Kft.	780.2	81.9	111.2
Hegyvidéki Sportcsarnok és Sportközpont Kft.	623.7	0	23.7
MoM Sport Uszoda és Sportközpont	112.2	0	112.2
Normafa Park	1 382.2	1 000	1 034.1

Ezek az intézmények sok esetben fővárosi szintű szolgáltatásokat nyújtanak anélkül, hogy ennek legalább a részleges fedezetét a központi- vagy a fővárosi költségvetés biztosítaná.

Az is tény, hogy az előző ciklusokban a kormány még bőkezű fejlesztési támogatásban részesítette a kerületet, részben központi forrásokból (állami és uniós) valósult meg pl. a MOM-Gesztenyéskert kulturális és szabadidő negyed funkcióbővítő fejlesztése, a Lóvasút felújítása és a Normafa Park projekt is. Az új létesítmények üzemeltetésének és karbantartásának horribilis költsége azonban már a kerületi önkormányzatot terhelik, dacára annak, hogy ezeket a létesítményeket/szolgáltatásokat természetesen nemcsak a kerületben élők veszik igénybe.

A kerület kulturális és sport infrastruktúrájának további bővítése fentiek alapján nem indokolt, elkerülhetetlen ellenben az intézményi struktúra és az intézmények működésének átvilágítása és racionalizálása.

A kötelező jelleg biztosítását legfeljebb a kerület lakosaira vonatkozóan tartjuk alapvető célnak, amely megfelelő konstrukciókkal összeegyeztethető ezen intézmények piacorientált működésének ösztönzésével a nagyközönségre vonatkozóan.

4.

Gazdálkodási gyakorlat

4.1. Finanszírozási környezet és bevételek

Az Önkormányzat „finanszírozása” a mindenkori költségvetési rendelet keretein belül történik. A törvényi kötelezettségeknek megfelelően összeállított 2025. évi költségvetés bevételi oldalának összetétele:

- állami működési támogatás (20,3%),
- közhatalmi bevételek (52%),
- egyéb saját bevételek: közterület használati díj, parkolás, bérleti díjak, stb. (22,7%),
- fejlesztési célú állami támogatások (0%),
- felhalmozási bevétel, jelentős részben ingatlanértékesítés (5%).

A kötelező feladatellátás meghatározó hányadát az önkormányzat a saját bevételeiből finanszírozza, ezen belül is meghatározó a helyi adóbevételek súlya és azon belül az iparüzési adó mértéke. Az állami „normatíva” nem elegendő az alapfeladatok ellátására. A kerület megfelelő színvonalon való működtetéséhez a saját bevételek folyamatos növelésére van szükség.

Az állami működési források adatszolgáltatásokon alapuló kalkulációk eredményeként határozódnak meg, mely értékek a Magyar Államkincstár felülvizsgálatai során változhatnak. Az értékek tervezhetőségét a pontos, alapos adatszolgáltatás segíti elő, melyre az intézményvezetők különös figyelmet fordítanak.

A likviditási gondok megelőzésére az önkormányzatnak egy folyamatos, egymilliárd forintos folyószámlahitel-keret áll rendelkezésére, melyet az eltelt években ténylegesen nem vett igénybe az Önkormányzat.

Az önkormányzati közhatalmi bevételek elvonására irányuló központi intézkedések nagyban befolyásolják a kerület működését, ezért fontos, hogy a pénzügyi kitettséget csökkentsük: részben az önkormányzati cégek eredményességének a növelésével, részben megfelelő körültekintéssel megalapozott vagyonhasznosítással, részben pályázati források fokozott kihasználásával, vagy a lakosság bevonásával történő közösségi finanszírozással (crowdfunding).

Az Önkormányzat pénzügyi-gazdasági lehetőségei inkább az elmúlt évek központosításai miatt folyamatosan romlanak (megszűnt az személyi jövedelemadó önkormányzatokat megillető hányada, elvonásra és központosításra került a gépjárműadó bevétel, emelkednek a helyi iparüzési adót sújtó és a szolidaritási hozzájárulás miatti elvonások). Emellett viszont az önkormányzat folyamatosan biztosít és fejleszt a lakosság kulturális és szabadidős igényeinek megfelelő szolgáltatásokat, amelyek egy elvonási szint mellett már nem tarthatók fenn. Az elmúlt évek tapasztalata alapján az Önkormányzat működési bevételeinek mindegy felét adják a közhatalmi bevételek, a helyi adók.

Az egyéb saját bevételek az összbevételeken belül az alábbi módon oszlanak meg:

- parkolási díjak (8,2%),
- bérleti díjak (6%),
- intézményi működési bevételek (5,9%),
- egyéb működési bevétel (2,6%).

Saját bevételeink nem elegendőek a nagyobb fejlesztési és beruházási projektek finanszírozására, ezért aktívan keressük a hazai és Európa Uniós pályázati források bevonásának a lehetőségeit. Fontosnak tartjuk, hogy ne csak az önkormányzat, hanem cégeink, intézményeink is fordítsanak kellő figyelmet a pályázatok figyelésére. Jelenleg az Önkormányzat három Európai Unió által finanszírozott programot valósít meg a környezetvédelem területén.

- A LIFE Városi Eső projekt támogatásait már nagyrészt lehívtuk, míg a MountGreenfra és a Klimaax utófinanszírozással valósulnak meg.

- Az Egészséges utcák program keretében az Önkormányzat a Böszörményi út megújításával pályázott egy 2,5 milliárd forintos forrásra. Ennek a pályázatnak az eredményhirdetése 2025 első felében várható.

Az Európai Unió pályázatok sikeres igénybevételének a lehetőségét korlátozza ugyanakkor, hogy Budapest gazdasági fejlettsége miatt a Széchenyi Plusz (2021-2027) program keretében a főváros által igénybe vehető pénzügyi források az előző finanszírozási ciklushoz képest csökkentek. Kiemelést érdemel emellett, hogy a Magyarország által lehívható uniós területfejlesztési források jelentős része még be van fagyasztva. Így még inkább megnő a jelentősége a közvetlenül pályázható uniós forrásoknak.

A közösségi finanszírozás (crowdfunding) egyik alternatív formája az itt élők bevonása a fejlesztésekbe. Keressük azokat a beruházási lehetőségeket, amelyek kapcsán a kerület lakosai közvetlenül bevonhatók a lakóhelyük fejlesztésébe, környezetük szebbé, élhetőbbé tételébe.

Összességében elmondható, hogy a jövőben a jelenlegi adó struktúrában a kerületnek jelentős többletbevétele nem realizálható, tekintettel arra, hogy a különböző adónemek mindegyike a maximális adómérték közelében van. Ugyanakkor a saját bevételek jelentős részét képező közhatalmi bevételek az önkormányzat számára biztos bevételi forrást jelentenek, ezért minden eszközt és lehetőséget fel kell tárni és használni ahhoz, hogy az azokra vonatkozó bevallások, adatbejelentések teljes körűek és valós adattartalmúak legyenek, és hogy az előírt adók és díjak befizetésre, valamint a hátralékok minél nagyobb arányban behajtásra kerüljenek.

Bevételi oldali céljaink:

- Arra törekszünk, hogy a tervezett adóbevételek maradéktalanul teljesüljenek és a hátralékokból is minél nagyobb hányad befizetésre kerüljön, annak érdekében, hogy az Önkormányzat gazdálkodási szempontból nagyobb mozgásteret kapjon.
- A jelenleg kidolgozás alatt álló új vagyongazdálkodási koncepcióhoz igazítva tervezzük a bérleti díjak felülvizsgálatát is, egy új típusú piaci kategória bevezetésével.
- Tervezzük a közterületek használatát szabályozó rendelet felülvizsgálatát is, az inflációs környezethez és a valós piaci értékhez közelítve az abban meghatározott díjakat.
- A parkolás területén a bevételek növelhetők a lakossági igényeknek megfelelően újabb területek üzemeltetésbe történő bevonásával.

- Az állami támogatások mellett megpróbáljuk igénybe venni a hazai társfinanszírozású és közvetlenül pályázható Európai Unió forrásokat, a két vagy többoldalú államközi megállapodásokon alapuló forrásokat és a fővárosi hozzájárulások bevonási lehetőségeit.
- Cél a közösségi finanszírozás (crowdfunding) felfuttatása a közvetlenül a helyi közösséget érintő ügyek esetében (pl. közparkok fejlesztése, kulturális rendezvények, közösségi terek felújítása), támogatva a közösségi döntéshozatalt, valamint biztosítva a transzparens kommunikációt és a megfelelő pénzügyi és jogi háttérrel.

4.2. Költségek alakulása és a várakozások

A kiadások tekintetében elsődleges célunk a kötelező feladatok biztonságos működésének a biztosítása. Annak ellenére, hogy a külső befolyásoló tényezők rontják a pénzügyi helyzetet, törekednünk kell a finansziális egyensúly megteremtésére mind a működési, mind a beruházási költségvetésben. Ez megköveteli a működési egyensúly javítását.

2025. október 1-jétől a fővárosi kerületeknek is a szabad pénzeszközök jelentős részét a Magyar Államkincstárnál vezetett számlán kell majd elhelyezniük. Ez az intézkedés az önkormányzat számára nemcsak adminisztratív terhet jelent és korlátozza a banki szolgáltatásokhoz való hozzáférést, de a szabad pénzeszközökből származó kamatbevételek mértékét is csökkentheti.

Az intézmények kötelező feladatellátására és az önkormányzati tulajdonú cégek működésére átadott támogatási összegeket reális szinten kell tartani. Fontosnak tartjuk a kerületben megvalósuló kötelező és önként vállalt feladatellátás struktúrájának a racionalizálását, beleértve a kötelező feladatellátások színvonalának a megőrzését az Önkormányzat pénzügyi lehetőségeihez mérten.

Az éves költségvetések tervezése, folyamatos nyomon követése, elemzése az önkormányzat alapvető feladata, amihez a fenntartható, takarékos gazdálkodásra való ösztönzést a mindenkori költségvetési tervezés elengedhetetlen elemének tartjuk.

4.3. Vagyongazdálkodás

A vagyongazdálkodás magában foglalja a meglévő önkormányzati vagyon kezelését, működtetését, jogi formáinak megválasztását, a vagyon hasznosítását és a közszolgáltatások tárgyi feltételeinek biztosítását. Az önkormányzati vagyon funkciója kettős: egyrészt a forgalomképtelen vagyon infrastruktúrát biztosít a törvényben előírt kötelező, valamint az önként vállalt feladatok ellátásához, másrészt a forgalomképes vagyon hasznosítása bevételt teremt az önkormányzat számára.

Célunk a hatékony, tervszerű, felelős és minden mozzanatában átlátható gazdálkodás, ennek keretében

- közép- és hosszútávú vagyongazdálkodási koncepció kidolgozása (ennek hiányára az Állami Számvevőszék is rámutatott a 2024-ben közzétett vizsgálati jelentésében);
- a forgalomképes vagyon jövedelmezőségének optimalizálása;
- átlátható vagyongazdálkodási rendszer megteremtése.

Feladatok:

- az önkormányzati vagyonszámvetés teljes felülvizsgálata, aktualizálása és naprakészen tartása
- az önkormányzat vagyona feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról szóló 4/1994. (III.2.) önkormányzati rendelet („vagyonszámvetés”), az önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek elidegenítéséről szóló 21/2001. (X.31.) önkormányzati rendelet, valamint az önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletéről, a lakások lakbérének mértékéről, valamint a lakbértámogatásról szóló 34/2017. (IX.27.) önkormányzati rendelet felülvizsgálata, szükség esetén új rendeletek megalkotása.

A vagyongazdálkodás körében kiemelt fontosságú terület a lakás- és helyiséggazdálkodás, amelyet új alapokra helyezünk. A jogszabályoknak és a társadalmi igazságosság és szolidaritás követelményeinek egyaránt megfelelő új, átlátható lakáspolitikát valósítunk meg. E politika célja a korszerű és gazdaságosan működtethető kerületi lakásállomány megteremtése mellett az is, hogy a lakásgazdálkodásban is érvényesüljön a teljes átláthatóság követelménye.

Vagyongazdálkodási politikánk értelmében ingatlan elidegenítésére csak kivételesen és szigorú szabályrendszer szerint kerülhet sor.

Az önkormányzat érdekeit és az átláthatóság elvét egyaránt szolgálta, hogy egyik első intézkedésként kötelezővé tettük legalább két, egymástól független szakértő által készített értékbecslés beszerzését. Tervünk a többfordulós licites értékesítés bevezetése, valamint az átláthatóság biztosítása az értékesítési folyamat teljes tartama alatt. A licitcsomagok pénzért történő biztosítását megszüntetjük, a meghirdetett ingatlanokkal kapcsolatos minden érdemi információ az önkormányzat honlapjáról letölthető lesz (ezzel a hivatal munkatársainak munkaterhét is csökkentjük).

Célok az ingatlangazdálkodás körében:

- a vagyonszámvetés keretein belül a lakások és más ingatlanok nyilvántartásának naprakészé tétele;
- a szolgálati jogviszony alapján történő lakás-bérbeadások szabályrendszerének felülvizsgálata;
- az ingatlanokkal kapcsolatos visszaélések megelőzése/megszüntetése

- az ingatlanértékesítések gyakorlatának felülvizsgálata.

Feladatok:

- lakásigénylők névjegyzékének folyamatos vezetése és aktualizálása;
- az önkormányzati tulajdonú lakásokkal kapcsolatos minden lényeges körülmény (különösen az ingatlanok állapota, lakás esetén a ténylegesen ott lakók száma és kiléte) folyamatos ellenőrzése
- a hasznosításra jelenleg alkalmatlan állapotú lakások és egyéb helyiségek felmérése, majd intézkedési terv kidolgozása ezek sorsáról
- az új értékesítési koncepciónak megfelelő licitszabályzat kidolgozása.

5.

Az egyes közszolgáltatásokra vonatkozó fejlesztési célkitűzések

5.2. Szociális ellátások

5.2.1. szociális szolgáltatások és támogatások

A kerület demográfiai összetétele miatt az Önkormányzat szociális szolgáltatási palettáján belül kiemelt szerepet játszik az idősgondozás. Ezen a téren kerületünk meghatározó szolgáltatója a Hegyvidéki Szociális Központ, amely az idősök és demens betegek nappali ellátásával, szociális étkeztetéssel és házi segítségnyújtással foglalkozik. Emellett az intézmény koordinálja az otthoni szakápolást, illetve szállítási szolgáltatást is biztosít a rászorulóknak részére. A Családsegítő és Gyermejjóléti Központ nyújtja a pszichiátriai betegek nappali és közösségi ellátását, valamint ellátja a családsegítést és a gyermejjóléti szolgáltatás feladatait is. Ez utóbbi esetében az intézmény az alapterveken túlmenően egyéb, speciális szakterületeket is ellát, így például kórházi, utcai és ifjúsági szociális munkát, valamint egyéni mentálhigiénés tanácsadást. A Fejlesztő Napközi Otthon a 18 éven felüli fogyatékkal élő személyek részére biztosít nappali gondozást. Bár a szociális és gyermekvédelmi szolgáltatások jelentős részét az Önkormányzat közvetlenül nyújtja, az átmeneti ellátásokat és néhány alapellátást, tekintettel arra, hogy a helyi igények csekélyek, továbbra is ellátási szerződés keretében külső szolgáltatókon keresztül kívánjuk biztosítani. A szolgáltatások mellett fontosnak tartjuk az önkormányzati szociális bérházakban élőkkel való közvetlenebb kapcsolattartást is a rászorultsági helyzetek észlelése és megfelelő kezelése érdekében: e szociális munka erősítése szoros együttműködést igényel a Vagyongazdálkodási és a Népjóléti Irodák között.

Az Önkormányzat széleskörű pénzügyi és természetbeni támogatásokat biztosít gyermekneveléshez, rászoruló családoknak, időseknek és speciális egészségügyi szükségletek esetén. A segítségnyújtás gyermekvédelmi, lakhatási, rezsi-, és szociális támogatásokat, valamint krízishelyzetek esetén nyújtott segélyeket is magában foglal. Az önkormányzat a szociális rászorultsági helyzetekre jobban reagáló ellátási rendszer

megteremtése érdekében a támogatások szabályozását, illetve a szolgáltatások tartalmát és működési kereteit 2025 júniusáig felülvizsgálja és ennek tükrében módosítja a következő szempontok alapján:

- a szociális és gyermekvédelmi támogatások igazságosabb, átláthatóbb és jelenleginél széleskörűbb biztosítása;
- az inflációhoz, illetve a megélhetési költségekhez igazított támogatási összegek meghatározása, értékállóbb és adekvátabb pénzbeli támogatások megállapítása;
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek támogatásának előtérbe helyezése;
- a szociálpolitika, illetve az ifjúságvédelem beavatkozási irányainak pontosítása, ezen belül:
- a gyermekek áldozattá vagy elkövetővé, valamint az idősek áldozattá válásának megelőzését célzó programelemek beépítése,
- a kiszolgáltatottak ellen elkövetett bűncselekmények, illetve a kapcsolati erőszak visszaszorítását szolgáló jól reagáló szociális háló létrehozása;
- a Hegyvidéki Szociális Központ, a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, valamint a Fejlesztő Napközi Otthon hatékonyabb ellátásszervezésének és gazdálkodásának előmozdítása;
- az egészségügyi prevenciók tevékenységhez kapcsolódóan és a kerület sajátosságait figyelembe véve az addiktológiai kapacitás és segítségnyújtás bővítése, különös tekintettel az alkoholfüggőség visszaszorítására, valamint drogprevenciók programokra és fórumokra.

5.2.2. Egészségügyi alapellátás és prevenció

A kerület demográfiai helyzete, az idősek magas aránya kihívások elé állítja a szociális és az egészségügyi ellátórendszert. A kötelező feladatellátás keretében az egészségügyi alapellátást jelenleg összesen 11 telephelyen működő 27 felnőtt háziorvosi, 10 házi gyermekorvosi, valamint 10 felnőtt és 4 gyermek fogorvosi praxis nyújtja a kerületben. A lakosságszám csökkenése, a súlyosbodó humán erőforrás-problémák, valamint a praxisok méretére vonatkozó jogszabályi előírások változása ugyanakkor a praxisok számának a csökkenése irányába hat. Ezen kedvezőtlen folyamatokra az önkormányzatnak ugyan nincs közvetlen hatása, de az ellátásokhoz való megfelelő hozzáférés megőrzése érdekében programot kívánunk indítani a háziorvosi utánpótlás biztosítására.

Emellett az egészségügyi feladataink kiterjednek iskola-egészségügyi szolgáltatásra is, amit az önkormányzat alkalmazásában álló iskolavédőnők és iskolaorvosok, valamint részben a kerületi vállalkozó házi gyermekorvosok látnak el. Továbbá, önként vállalt feladatként a Hegyvidéki Szociális Központ otthoni szakápolási szolgálatot is működtet. Ennek keretében házi szakápolók és gyógytornászok segítenek a műtét után lábadozóknak és az ápolást igénylő krónikus betegeknek. A területi védőnők

viszont már nem tartoznak a kötelékünkbe, de a házi gyermekorvosokkal együttműködve és az ingatlanjainkban végzik tevékenységüket. Kerületünkben a járóbeteg-ellátást sem az önkormányzat, hanem a Szent János Kórház szervezi, mellyel az Önkormányzat korábban is szorosan együttműködött és a partnerséget a jövőben is fenn kívánjuk tartani.

A kerületben a korábbi időszakokban is sokféle prevenció, egészségfejlesztési tevékenység folyt (egészségnap, előadások, óvodai szűrések stb.). E programok folytatását, kibővítését tervezzük.

Céljaink, prioritásaink az egészségügyi ágazatban:

- Kiemelt célunk az alapellátási praxisok betöltöttségének biztosítása, mely a minőségi alapellátás egyik legfontosabb tényezője.
- Felmérjük az elmúlt években elvégzett rendelőfelújítások hiányosságait és felszámoljuk a nem megfelelő kivitelezés okozta problémákat. Modernizáljuk az iskola-egészségügyi rendelők felszerelését.
- Megvizsgáljuk a házi szakápolást nyújtó szakembergárda bővítésének a lehetőségét, hogy minél többen vehessék igénybe a szolgáltatást.
- Együttműködünk a Szent János Kórház Egészségfejlesztési Irodájával, valamint a Szent Ferenc Kórházzal a prevenció programok terén.
- A lakosság egészségtudatosságának növelése érdekében folytatjuk az ingyenes prevenció programokat. Támogatjuk a közösségi egészségfejlesztést (pl. Millió lépés az iskoládért), valamint az alapítványok, egyesületek egészségvédelemmel kapcsolatos munkáját.
- Újraindítjuk a Zöldrecept programot, mely széles körű prevenció szolgáltatásokat biztosít a kerület lakosai számára.

5.2.3. Óvodák és bölcsődék fenntartása és fejlesztése

A 2024/2025-ös nevelési évben 64 csoportban 1242 gyermek veszi igénybe az óvodai ellátást, és minden jelentkező kerületi gyermeknek jutott hely az óvodáinkban. A hegyvidéki óvodákban az országos átlaghoz képest kisebb létszámú csoportok működnek, így több figyelem juthat egy-egy gyermekre, hiszen a kisebb létszámú csoportokban is a szakmai előírásoknak megfelelően két óvodapedagógus és egy dajka dolgozik. Az ezzel járó költségeket az Önkormányzat a kerületi családok érdekében továbbra is vállalja.

A 2025. évi költségvetés is biztosítja a szakmai gyakorlatot jobban elismerő bértábla és az óvodai dolgozók javadalmazását kiegészítő ún. "Hegyvidék pótlék" fedezetét.

A Hegyvidéki Önkormányzat négy bölcsődét működtet, amelyek összesen 348 férőhelyet biztosítanak a kerületben élő kisgyermek számára. Minden intézményben lehetőség van sajátos nevelési igényű és korai fejlesztést igénylő gyermekek ellátására is, így biztosított az egyéni szükségletekhez igazodó gondozás és nevelés.

Az elmúlt években bővültek a bölcsődei férőhelyek, így a 2025-ben is biztosított a kerületi igények kielégítése. A Zugligeti Bölcsődében lehetőséget nyújtunk az eseti, néhány órás benntartózkodásra is időszakos gyermekfelügyelet keretében. Ennek eredményeként a gondozási napok száma és a férőhelyek kihasználtsága növekedett. Emellett fontos szempont az is, hogy a gyermekvédelmi törvény, illetve a helyi rendelet szerint szociálisan rászorulókat el tudjuk helyezni lehetőleg az általuk kért intézményben.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a kerületi lakosok bölcsődei elhelyezési igényét minden esetben sikerült kielégíteni, férőhelyhiány miatt egyetlen jelentkezést sem kellett elutasítani.

- A vagyongazdálkodási terv keretében egy ütemezett felújítási programot dolgozunk ki az óvodák és bölcsődék jó műszaki állapotának fenntartása érdekében a rendelkezésre álló felhalmozási forrásainkat figyelembe véve.
- Folytatjuk az energiahatékonyság javítását célzó fejlesztési programot.
- A felújítási feladatokon belül prioritásnak számít az intézményi játszóterek karbantartása és felújítása a gyerekeink biztonsága érdekében.
- Vizsgáljuk annak lehetőségét, hogy miként lehet magasabb minőségű és egyúttal az egészséges táplálkozást szolgáló alapanyagokat biztosítani a gyermekétkeztetésben, valamint törekszünk a keletkező felesleges maradékok mennyiségének visszaszorítására, ezzel csökkentve az Önkormányzat ökológiai lábnyomát.
- Megvizsgáljuk az óvodák, illetve a bölcsődék integráltabb működésének szervezeti lehetőségeit.

5.2.4. Ifjúságpolitika

Kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek szociális alapú támogatására, amely elsősorban az iskolai étkezés és egyéb szociális juttatások biztosításán keresztül valósul meg. A célunk az, hogy a rászoruló családok gyermekei egyenlő eséllyel férjenek hozzá a szükséges ellátáshoz. Az intézkedésekkel közvetlenül a diákokat kívánjuk segíteni, nem pedig áttételesen az iskolák bevonásával. Emellett tervezzük egy átfogó drogprevenciós koncepció kidolgozását is, amely hosszú távon hozzájárul a fiatalok egészséges fejlődéséhez és a veszélyek elkerüléséhez.

5.3. Közbiztonság, közrend

A Hegyvidéken az illegális szemétkerakás és a közlekedési szabálytalanságok kezelése érdekében elengedhetetlen a közterület-felügyelet megerősítése. A terület zöldövezeteiben és elhagyatottabb részein egyre gyakoribbak az illegális hulladéklerakások, amelyek nemcsak esztétikai problémát jelentenek, hanem

környezeti károkat is okoznak. A közterület-felügyelet a fokozott jelenlétével és tevékenységével hozzájárulhat e problémák hatékonyabb kezeléséhez, javítva a közterületek állapotát és a közlekedés biztonságát.

Célunk a lakosság élet- és vagyonbiztonságának, a közterület rendjének a fenntartása, ahol a büntetés csak egy végső eszköz szerepét tölti be.

Céljaink:

- Továbbfejlesztjük a térfelügyeleti kamerarendszert.
- A balesetmegelőzés érdekében továbbra is alkalmazzuk az átmeneti ingyenes parkolási lehetőséget az iskolák és az óvodák esetében.
- A Közrendvédelmi Alapítványon keresztül támogatjuk a helyi rendőrséget.
- Támogatjuk a katasztrófavédelem helyi szervezetét.
- Lakossági igények alapján folytatjuk a közvilágítás korszerűsítését a Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft. támogatásán keresztül.

6.

Településfejlesztési elképzelések

6.1. Településrendezés

A Hegyvidék építkezéseire vonatkozó szabályozási kereteket alapvetően meghatározza az, hogy Budapest legzöldebb kerülete. Emellett azonban a klimatikus viszonyok változása, különösen a nyári hőhullámok a sűrűn beépített területeken jelentős hatással bírnak. Ezért minden a szabályozás felülvizsgálatakor, minden közterületi fejlesztés során kiemelt figyelmet kell fordítanunk a változatos, fenntartható zöldfelületek kialakítására, valamint ezen kívül arra is, hogy a városi terek megtervezésénél előtérbe helyezzük a gyalogosok érdekeit, és a közösségi életet szolgáló találkozóhelyek létrehozását. Mindezek figyelembevételével kezdődött meg a településképi rendelet módosításának az előkészítése is.

A településrendezési eszközök várhatóan 2027-ig jelentősen átalakulnak a fejlesztési és rendezési terveket is magába foglaló új településtervezési kötelező bevezetésével. Ugyanakkor a kerületi településtervezési elfogadásának előfeltétele a fővárosi településtervezési elfogadása, ezért a kerület addig csak előkészítő tervezést folytathat.

Az előkészítő munka a következő két fő cél mentén folyik:

Zöld irány

- fenntartható zöldfelületek kialakítása minden közterületen,
- gyalogosbarát terek létrehozása, a találkozási pontok számának növelése,
- közterületi parkolók egy részének csökkentése a zöldfelületek javára.

Új erdők

A kerület erdőterületeinek védelme kulcsfontosságú, figyelembe véve a beépítésre szánt, de már beerdősült területek jelenlegi állapotát. Az Önkormányzat a vizsgálatok eredményeként 3,0354 hektár új erdőterületet kijelölését, és csupán 0,8012 hektár terület beépítésre szánt övezetbe átsorolását javasolja.

Természetvédelmi területek ellenőrzése

Kiemelten fontos célnak tartjuk a természetvédelmi területek ellenőrzését, mivel az illegális fakivágások nemcsak a zöldfelületek csökkenéséhez vezetnek, hanem a helyi ökoszisztéma egyensúlyát is veszélyeztetik. A közelmúltban az önkormányzat példás határozottsággal kezelte a tudomására jutott eseteket (pl. a Szilassy úton tervezett építkezés), illetve növeltük a személyes helyszíni bejárásokat annak érdekében, hogy az engedélyezett tervek és a tényleges kivitelezés közti visszaélés szerű, engedély nélküli változtatásokat időben kezelni lehessen.

Ezek az intézkedések biztosítják, hogy a kerület zöldterületei megóvásra kerüljenek, és a természeti értékek megmaradjanak a jövő generációi számára.

6.2. Környezetvédelem és fenntarthatóság

6.2.1. Környezetvédelmi Program

Az önkormányzat 2025 tavaszán elfogadott új környezetvédelmi programja, ami illeszkedik a Nemzeti Környezetvédelmi Programhoz és Budapest Környezetvédelmi Programjához, biztosítja, hogy a helyi célkitűzések összhangban legyenek a fővárosi és országos stratégiákkal. A programban megfogalmazott célkitűzések megvalósításával hosszú távon garantálni szeretnénk a kerület környezeti állapotának javulását és a fenntartható fejlődést.

A program a fenntarthatóság elvére épül, célja pedig a változó környezeti, éghajlati és társadalmi-gazdasági kihívásokhoz való alkalmazkodás. A program átfogó célkitűzése, hogy elősegítse a kerület fenntartható fejlődését, miközben javítja a lakosság életminőségét, csökkenti a környezetterhelést és növeli a környezetbiztonságot.

A stratégiai céljaink között szerepel a természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás előmozdítása, valamint az éghajlati reziliencia növelése, azaz a kerület ellenálló képességének erősítése a szélsőséges időjárási jelenségekkel szemben is. Emellett fontos

horizontális célként tűztük ki a közösségi és egyéni szintű környezetvédelem alapját képező fenntartható életmód és a környezettudatos szemlélet megerősítését is.

A program beavatkozási területeiként a

- levegőminőség javítását, a zajterhelés csökkentését,
- a szennyvízkezelés és a csapadékvíz-gazdálkodás fejlesztését,
- a zöldfelületek megőrzését és
- az erdőgazdálkodás fenntarthatóbbá tételét

határoztuk meg. A kerület természetes ökoszisztémájának megőrzéséhez szintén kiemelt szempont a biodiverzitás védelme, valamint része a programnak a hulladékgazdálkodás javítása, az illegális hulladéklerakók felszámolása és a körforgásos gazdaság elveinek erősítése is.

Célunk a csapadékvíz-gazdálkodás fejlesztése esőkerttel és tározókkal, valamint a közterületek zöldítése virágosítási programokkal. Ezen kezdeményezések nemcsak a zöldenergia-használat növelését segítik elő, hanem a fenntartható városi környezet kialakítását is támogatják. Elköteleztük magunkat a megújuló energiaforrások alkalmazása mellett, hogy biztosítsuk a zöldenergia-használat növelését és a fenntarthatóságot.

A fenntartható közlekedés támogatásával ösztönzi kívánjuk a környezetbarát közlekedési megoldások elterjedését, például a közösségi közlekedés, a kerékpározás és a gyaloglás népszerűsítését, és kiemelten kezeljük a lakosság környezeti nevelését és szemléletformálását, amelyet ismeretterjesztő kampányokkal, oktatási programokkal és társadalmi részvételen alapuló kezdeményezésekkel kívánunk elősegíteni.

A fenntartható tisztaság érdekében kiemelten fontosnak tartjuk a környezettudatosságra való nevelést, különösen a gyermekek körében. Ezért ösztönözzük a környezeti nevelési programok bevezetését az óvodákban és iskolákban, hogy a fiatal generáció felelős szemlélettel viszonyuljon a természethez.

6.2.2. Parkok, játszóterek, erdők, természetvédelmi területek közterületek gondozása

Kiemelt célunk a zöldterületek védelme és bővítése azért, hogy a kerület természeti adottságai hosszú távon is megőrizhetőek legyenek, és hogy a Hegyvidék hosszú távon is Budapest legzöldebb és legélhetőbb városrésze maradjon. Ennek érdekében a játszóterek fejlesztése mellett nagy hangsúlyt kap a rendezett, fenntartható zöld parkok kialakítása és a természetes élőhelyek megóvása. A beruházások során a természethez igazodó megoldásokat részesítjük előnyben, hogy ne a városi környezet terjeszkedjen az erdőbe, hanem az erdő kapjon lehetőséget természetes kiterjedésének visszanyerésére. A vadvédelmet kíméletes, természetbarát módon

kívánjuk megvalósítani, elkerülve az állatok kilövését, miközben biztosítjuk a lakók és a természeti környezet harmonikus együttélését.

6.2.3. Energiamegtakarítási Intézkedési Terv

A szintén 2025 tavaszán elfogadott, ötévente frissülő intézkedési terv célja az energiamegtakarítás, amelyet beruházást nem igénylő, minimális ráfordítást igénylő és nagyobb beruházást igénylő intézkedések révén valósítunk meg. Elkötelezettek vagyunk az energiahatékonyság mellett, de a korlátozott pénzügyi lehetőségek akadályozhatják a fejlesztéseket. Célunk az energiahatékonysági pályázatokra való tudatos előkészülés és azok minél eredményesebb kihasználása, valamint a beruházást nem igénylő energiahatékonysági intézkedések meghozatala és megvalósítása, figyelembe véve, hogy a forráshiányból adódó korlátozott fejlesztési lehetőség hosszú távon az elérhetőnél magasabb energiaköltségeket eredményez. Az intézkedések teljesülését évente felül vizsgáljuk, az energiafogyasztást pedig rendszeresen rögzítjük a Nemzeti Energetikusi Hálózat és a Nemzeti Épületenergetikai Rendszer online felületein.

6.3. Közlekedés és infrastruktúra

6.3.1. Közlekedési és közlekedésbiztonsági fejlesztések

Közlekedésbiztonság és infrastruktúra fenntartása

A Hegyvidék meredek utcáinak és lépcsős közlekedési útvonalainak a megfelelő karbantartása kulcsfontosságú a biztonságos közlekedés érdekében. Különösen a téli időszakban elengedhetetlen a csúszásveszély csökkentése, hogy a lakosság biztonságosan közlekedhessen. Az önkormányzat kiemelt feladata ezen infrastruktúra folyamatos karbantartása, amely hozzájárul a hulladékszállítás, a sürgősségi ellátás és a közösségi közlekedés zavartalan működéséhez.

Emellett nagy figyelmet fordítunk a csapadékvíz megfelelő elvezetésére, mivel a meredek utcák miatt a hirtelen lezúduló esővíz előltheti az alacsonyabban fekvő területeket. Ennek érdekében komplex vízelvezetési megoldásokat dolgozunk ki.

Forgalomkezelés és útfejlesztések

A kerület fő közlekedési csomópontjainak fejlesztését kiemelten kezeljük mind a közlekedésbiztonság, mind az utak megfelelő áteresztő képessége szempontjából. Az átmenő forgalom hatásainak vizsgálatára teljes körű felmérést végzünk, amely elemzi, milyen irányból és merre haladva terhelik menekülő útként a Hegyvidék kis utcáit.

A fejlesztések nemcsak az útfelújításokra terjednek ki, hanem a járdák és lépcsők karbantartására is, mivel ezek a gyalogos közlekedés biztonságának kulcselemei.

Egészséges utcák program és városi térfejlesztés

Célunk az Egészséges utcák program keretében a Böszörményi út teljeskörű felújítása. A projekt részeként a Városháza tértől a Királyhágó térig és az Apor Vilmos térig terjedő szakaszon egy kibővített sétálóövezetet alakítunk ki, amely hozzájárul a terület főutcájának élhetőbbé és vonzóbbá tételéhez.

6.3.2. Közösségi közlekedés

Kiemelt célunk az átmenő forgalom mérséklése és a gépjárművek sebességének csökkentése költséghatékony forgalomtechnikai eszközökkel. Új infrastruktúra kialakításával és biztonsági intézkedésekkel támogatjuk a kerékpáros közlekedést, ösztönözzük a közlekedőket a tömegközlekedés igénybevételére a gépkocsihasználat helyett.

A tömegközlekedés javítása terén mozgásterünk igen kicsi, de azt igyekszünk maradéktalanul kihasználni. Folyamatos kapcsolatban állunk a BKK és a BKV vezetőségével, indítványokat, észrevételeket teszünk és továbbítjuk a lakosságtól érkezett jelzéseket is. Mindenképpen szükségesnek tartjuk a fogaskerekű vasút vonalának meghosszabbítását a Széll Kálmán térig, amivel reményeink szerint nemcsak a kirándulók okozta gépkocsiforgalom csökkenne jelentős mértékben, hanem a terület felső részén, a fogaskerekű közelében élő lakók számára is vonzóbb lenne a tömegközlekedés.

A közösségi közlekedés támogatása körében már megkezdtük az ún. mikromobilitási pontok kialakítását. Vizsgáljuk annak a lehetőségét is, hogy például parkolási kedvezményekkel ösztönözzük a gépkocsi-megosztási (car sharing) szolgáltatások igénybevételét. A tervezés során együttműködünk a szakmai szervezetekkel és a közösségi, valamint a kerékpáros közlekedés ügyével foglalkozó civil szervezetekkel.

6.3.3. Parkolás, a parkolási rendszer fejlesztése

Az Önkormányzat új vezetésének egyik első intézkedése volt a parkolási szoftver lecserélése és új üzemeltetővel szerződve korszerű, átlátható rendszer bevezetése. A rendszer működését folyamatosan monitorozzuk és a szükségessé váló javításokat, fejlesztéseket haladéktalanul elvégeztetjük. Célunk, hogy a lakossági várakozási

hozzájárulás kedvezményének csökkentése fejében a lakosság magasabb színvonalú parkolási szolgáltatást kapjon.

A Királyhágó tér környékén élőknek segítséget jelenthet a Királyhágó tér 6. – Németvölgyi út 26. szám alatti mélygarázsban az önkormányzat használatában álló parkolóhelyek bérbevételi lehetősége is – ezt az információt igyekszünk minél szélesebb körben terjeszteni. A bérlet feltételrendszerével kapcsolatos lakossági jelzéseket figyelembe vesszük a további szabályozás során.

Tárgyalásokat folytatunk több kerületi mélygarázs üzemeltetőjével annak érdekében, hogy lakossági parkolás céljára jelentős kedvezménnyel biztosítsanak parkolóhelyeket.

Mindezek az intézkedések nagy mértékben hozzájárulhatnak a parkolási helyzet javításához, a kerületi lakosság és az itt működő vállalkozások parkolási gondjainak enyhítéséhez.

6.3.4. Köztisztaság, hulladékgazdálkodás

A lakosság életminőségének javításához és a fenntarthatóság erősítéséhez elengedhetetlen a köztisztasági helyzet jobbá tétele. Ezen a téren sajnos bőven van tennivalónk. A folyamatos edukációs kampányok hatásfoka igen alacsony, továbbra is nagy probléma a közterületi szemetelés és az illegális hulladéklerakás. Az utóbbi években gyakorivá vált közösségi szemétszedések ideig-óráig javítanak csak egy-egy környék köztisztasági helyzetén.

A lomtalanítás rendszerének tervezett átalakításához igazodva kidolgozzuk a lehetséges helyi megoldásokat. Továbbra is minden évben szervezünk veszélyeshulladék-begyűjtést – a tapasztalatok szerint ezek az akciók egyre népszerűbbek a lakosság körében.

Erősítjük a lakosság tájékoztatását a kerületben rendelkezésre álló különböző hulladék-leadási lehetőségekről. A Közösségi Részvételi Iroda bevonásával ebben a témában is folyamatosan fogadjuk és feldolgozzuk a lakossági észrevételeket és javaslatokat.

Az utóbbi évek egyik kétségtelen sikertörténete a kutyapiszok-gyűjtő edények felszerelése volt. Az edények ürítését és tisztítását, fertőtlenítését a jövőben a Fáber Kft. látja el. Célunk, hogy hosszabb távon növeljük a gyűjtőedények számát és sűrűsük az edények ürítését.

A köztisztasági helyzet egyik érzékeny pontja is ehhez kapcsolódik: a felszerelt edények ellenére is még mindig nagy probléma, hogy sok kutyasétáltató nem szedi fel a kutyapiszkot. Ennek visszaszorítására új szankciórendszert tervezünk bevezetni.

7.

Hegyvidék a közösség, a kultúra és a szabadidősport kerülete

7.1. Közművelődés/Kultúra

A MOM Kulturális Központ Nonprofit Kft. 7 tagintézményből áll, ide tartozik a MOM Kulturális Központon kívül még a Barabás Villa, a Hegyvidék Galéria, a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény, a Jókai Klub, a Kulturális Szalon és a Lóvasút is. Szervezetileg az intézményhez tartozik továbbá a Hegyvidéki Barkácműhely is, amely kerületi lakosok számára kínál szolgáltatásokat.

A MOM Kulturális Központ központi elhelyezkedése, korszerű, infrastrukturális ellátottsága, változatos programkínálata Budapest kulturális életének kiemelkedő szereplőjévé tette. A tagintézmények kiváló helyszínt biztosítanak a helyi közösségek, civil szervezetek programjainak ill. az önkormányzat saját rendezvényeinek lebonyolítására.

Az intézmény vegyes gazdálkodást folytat, bevételeinek egy része piaci árbevétel (jegy árbevétel, bérleti díjak), de ez csak a költségeinek kisebb részére elegendő, a költségek nagy részének fedezetét az önkormányzati támogatás biztosítja.

Ebben a vegyes finanszírozású rendszerben komoly problémát jelent az előző ciklusokban meghonosodott nehezen átlátható, "szerep tévesztéseket" okozó tulajdonosi/működtetési gyakorlat. Az önkormányzat egyrésztől egyedüli tulajdonosa a MOM Kulturális Központ Nonprofit Kft-nek, amely az önkormányzattal kötött bérleti szerződés keretében bérlő és üzemeltető a szintén az önkormányzat 100%-os tulajdonában álló épületeket. A MOM K.K. Nkft. így egyszerre tulajdonosa és bérlője is az önkormányzatnak, ez a helyzet pedig számtalan érdek konfliktust és összeférhetetlenséget eredményez, mind a cég, mind önkormányzati oldalon.

Mindenképpen meg kell szüntetni azt a gyakorlatot, amelyben az intézmények vezetői a működtetés során az önkormányzatra, mint egyedüli és teljeskörű finanszírozási forrásra tekintettek, így pl. nem merültek fel alternatív finanszírozási források, pl. szponzorok bevonásának igénye sem. A programválasztás, árazás kialakításakor sem volt a fontos szempontok között az intézmény rentabilitása.

A másik oldalról pedig megszüntetendő gyakorlat, hogy nem ritkán politikai kézi vezérlés határozta meg a MOM Kulturális Központ Nonprofit Kft. gazdálkodásának kiadási oldalát. Az önkormányzat/tulajdonos döntése alapján kellett a MOM Kulturális

Központ Kft-nek is az önkormányzati közbeszerzés keretében megoldania az épület üzemeltetését, karbantartását, takarítását, őrzését stb. Hogyan lenne elvárható a költséghatékony gazdálkodás a Kft-től, ha a kötelezően el kell fogadnia a közbeszerzési nyertes vállalkozó legendásan magas árait?

A jövőben mindenképpen meg kell teremteni az önkormányzati cégek esetében az átlátható gazdálkodás feltételeit, az önkormányzaton belül szigorúan el kell különíteni a tulajdonosi és a bérbeadói szerepkört. Egy irányítási és finanszírozási szempontból is átlátható rendszerben már jogos elvárás lesz a Kft. vezetése felé, hogy pénzügyi szempontból is hatékonyan, gazdaságosan működjön, és hogy a piaci szempontok (árképzés, üzleti modell stb.) a mainál jobban érvényesüljenek.

A hét önkormányzati kulturális tagintézmény integrációját is erősíteni kell: az önállóságuk megőrzése mellett biztosítani kell operatív működésük költséghatékonyágát. A profitorientáltabb hozzáállás kialakítását támogatjuk, valamint elősegítjük a működési profiljaik tisztázását. Az összehangolt működés szinergikus hatásai például a munkamegosztás, a tematikus rendezvények közös szervezése és a közös brand marketing révén valósulhatnak meg.

Célunk, hogy növeljük az Önkormányzat által szervezett programok nyitottságát, különös figyelmet fordítva arra, hogy ezek elsősorban a kerületi lakosok számára legyenek előnyösek.

7.2. Sport

Hasonló a helyzet a kerületi sportélet támogatásával kapcsolatban is. Az önkormányzat a múltban olyan sport infrastruktúrát épített ki, amelyhez hasonlókat sem találunk más fővárosi kerületekben. Öröm az örömben, hogy ezeknek a létesítményeknek az üzemeltetése, karbantartása, szükséges felújítása és korszerűsítése minden évben horribilis összegeket emészt fel.

A tömegsport, a kerületi lakosság mindennapos sportolásának támogatását ugyanakkor nagyban csökkentette, hogy az Önkormányzat előző vezetése egyik utolsó intézkedéseként 2024-ben jogutód nélkül megszüntette a XII. Kerületi Hegyvidék Sportegyesületet.

A 8/2011. (III. 29.) számú, Bp. XII. Ker. Hegyvidék ÖK. KT. rendelet a Budapest XII. Kerület Hegyvidéki Önkormányzat sportfeladatairól, a helyi sporttevékenység támogatásáról úgy rendelkezik, hogy a mindenkor éves költségvetés működési kiadásainak legalább 1%-ával megegyező összeget kell sportcélokra fordítani. Ez a 2025. évi költségvetés alapján kb. 226 millió Ft lenne, miközben csak a Hegyvidéki Szabadidősport Nonprofit Kft. több, mint 620 millió Ft önkormányzati támogatásban részesül idén.

A **Hegyvidéki Szabadidősport Nonprofit. Kft.** a Városmajor utcai tanuszodán kívül, 2 tornatermet, 3 műfüves futballpályát és 3 tábort is üzemeltet. A MOM Kulturális Központhoz hasonlóan az önkormányzati támogatás mellett saját bevételei is vannak, de azok csak elenyésző részét fedezik a felmerülő költségeknek. A Hegyvidéki Szabadidősport Nonprofit Kft. kezelésében lévő létesítmények különböző finanszírozási keretek között a tankerületi fenntartású oktatási intézményeknek biztosítanak helyszínt testnevelés órák megtartására és a kötelező úszásoktatás számára. Múltbéli örökség, hogy a Közép-Budai Tankerületi Központtal kötött finanszírozási megállapodás meglehetősen hiányos. A jövőben mindenképpen törekedni kell az önkormányzat és a Tankerület közötti elszámolások transzparenciájának megteremtésére.

A Hegyvidéki Szabadidősport Nonprofit Kft. szintén végez vállalkozási tevékenységet, beleértve:

- ingatlanok bérbeadását és hasznosítását,
- úszóiskola működtetését,
- nyári táborok üzemeltetését

Hegyvidéki Sportcsarnok és Sportközpont Kft. (MOM Sport) az Önkormányzat tulajdonában álló cégek közül az egyetlen for profit intézmény. A létesítmény bérlőjeként vállalkozási tevékenységet végez, amely az uszoda üzemeltetésén és hasznosításán túl az épületben lévő üzlethelyiségek, a sportcsarnok, a műfüves futballpálya bérbeadását is jelenti sportcélokra vagy nagy létszámú (max.: 2000 fős) rendezvények számára. A Kft-hez tartozik a Jagelló úti földfelszíni parkoló üzemeltetése is.

A MOM Sport kapcsán az Önkormányzat feladata bérbeadóként az ingatlanok fenntartása, valamint a beruházások és fejlesztések irányítása. A 2025. évi költségvetéshez egy 1 milliárdos beruházási igény került benyújtásra, amelyet a korábbi, nem megfelelő kivitelezések és fejlesztési elmaradások indokoltak. A költségvetés jelenlegi és a következő évekre prognosztizált helyzetében ezek a fejlesztési célok nem reálisak. Ha mindehhez hozzávesszük, hogy az Önkormányzatnak 2024-ben is nagyon jelentős összegű működési támogatást kellett nyújtania a Kft-nek, könnyen belátható, hogy mindenképpen szükség van a MOM Sport működésének teljes körű átvilágítására.

Normafa Park Fenntartó és Üzemeltető Intézmény

A Normafa-rehabilitációról 2013-ban a Magyar Országgyűlés törvényt alkotott, a 2013. évi CXLVIII törvényt a „Normafa történelmi sportterületről”, melynek értelmében a vagyonkezelés 2014-ben átkerült a Hegyvidéki Önkormányzathoz, és megtörtént az ingatlanok birtokbavétele. Az önkormányzat képviselő-testülete döntött a Normafa

Park Fenntartó és Üzemeltető Intézmény alapításáról, amely 2014. április 1-jével jött létre. Ez a szervezet felelős az önkormányzat kezelésébe került, mintegy 400 hektáros parkerdő fenntartásáért, az erdészeti hatóság által előírt erdőgazdálkodási terv végrehajtásáért, a területen lévő és az önkormányzat vagyonkezelésébe került több mint ötven ingatlanért, valamint a Normafa törvényben előírt rehabilitációs célok végrehajtásáért. A rehabilitáció előrehaladtával az intézmény feladatai folyamatosan változnak, bővülnek.

A „Normafa-rehabilitáció” keretében számos beruházás már elkészült, ezeknek költségét támogatási szerződés keretében a központi költségvetés biztosította. Nem kevés költséggel járó fenntartásukat és üzemeltetésüket azonban már saját forrásokból kell fedeznie a kerületi Önkormányzatnak. Tekintettel arra, hogy a Normafa az egész városé, a főváros lakosságának kedvelt kirándulóhelye, indokolt lenne, ha a kerület a fenntartás költségeihez is kapna fővárosi és kormányzati hozzájárulást.

A hóágyúkkal előállított műhavon kialakított sífutó- és szánkópálya jövője jelenleg bizonytalan, mivel a Fővárosi Törvényszék a minapi határozatával ismét – immár harmadszorra – megsemmisítette a működéshez szükséges engedélyek egy részét. Az Önkormányzat új vezetése elkötelezett a környezetvédelem ügye mellett, ezért új, valóban független szakértők bevonásával tervezzük tisztázni azokat a környezetvédelmi kérdéseket, amelyeknek tisztázatlanságát a bíróság kifogásolta. A vizsgálatba bevonjuk az ügyben hosszú évek óta aktív civil szervezeteket is.

A sport és szabadidősport létesítmények fenntartásával kapcsolatos feladataink:

- a MOMSport teljes átvilágítása
- szigorúbb beszámoltatás és tervezés: jó gazdának lenni
- gazdálkodási transzparencia megteremtése az önkormányzat és a cégek, intézmények között
- igazságos támogatási rendszer kialakítása: például táboroztatáshoz ne az iskolának, intézménynek adjunk támogatást, hanem a valóban rászoruló családoknak – így a közpénzből nyújtott támogatás azokhoz jut el, akiknek a legnagyobb szükségük van rá

8. ZÁRSZÓ

A kedvezőtlen makrogazdasági kilátások, a kiszámíthatatlan jogalkotás okozta bizonytalanság, az önkormányzatok mozgásterének folyamatos szűkítése és az előző vezetéstől örökölt terhek nagyon megnehezítik egy több évre szóló gazdasági program megalkotását. Ebben a helyzetben számunkra az irányvonalat az észszerű, felelős gazdálkodás és az önkormányzat egész működésének transzparenciája jelöli ki. A kerület lakosságát partnerként kezeljük, a lakosokat és a kerületi civil szervezeteket bevonjuk a döntési folyamatokba – ehhez az első nagy lépést már meg is tettük: megkezdte működését a Társadalmi Együttműködési és Közösségi Kapcsolatok Iroda.

Az újonnan felálló iroda feladata, hogy hidat képezzen a kerület lakossága, a kerületben működő társadalmi szervezetek és az Önkormányzat között. Segítse az egymás közötti kommunikációt és ösztönözze a társadalmi részvételt, mint a helyi demokrácia fejlődésének egyik felhajtó erejét.

Ahhoz, hogy az Önkormányzat a lehető legmagasabb színvonalon tudja teljesíteni kötelező és önként vállalt feladatait, a költségvetési fegyelem szigorú megtartására van szükség. Ehhez nagy segítség a nyilvánosság és a teljes átláthatóság jelentette kontroll. Célunk, hogy önkormányzatunk az ország legátláthatóbban működő önkormányzatai közé tartozzon. Az átlátható működés az integritás egyik legfontosabb pillére.

Meggyőződésünk, hogy pazarlás, látványberuházások és felelőtlen, átláthatatlan kiadások helyett a jó gazda gondosságával kell eljárunk. A nyilvánosság kontrollja mellett erősítenünk kell a belső kontrollmechanizmusokat is, az integritási kockázatok feltárását és kezelését. Csak a megfelelően kidolgozott és végrehajtott integrált kockázatkezelés teremthet ugyanis szilárd alapot a gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez.